

**Proiect de Lege
privind utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale**

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Capitolul I – Dispoziții generale

Art. 1 – Obiectul legii

Prezenta lege reglementează utilizarea, dezvoltarea și implementarea inteligenței artificiale în România, stabilind măsuri pentru:

- a) Asigurarea transparenței și responsabilității în utilizarea AI;
- b) Protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor;
- c) Prevenirea utilizării abuzive a AI în sectoare critice;
- d) Stimularea inovației și competitivității în domeniul AI.

Art. 2 – Definiții

În sensul prezentei legi, următorii termeni se definesc astfel:

1. Inteligență artificială (AI) - orice sistem informatic capabil să îndeplinească funcții cognitive precum învățarea, raționamentul și luarea deciziilor.
2. Decizii algoritmice semnificative - decizii luate de un sistem AI care pot afecta drepturile, oportunitățile sau viața unei persoane.
3. Explicabilitate - capacitatea unui sistem AI de a furniza o justificare clară și inteligibilă a modului în care ajunge la o concluzie.

Capitolul II – Reguli privind utilizarea AI în sectoare critice

Art. 3 – AI în administrația publică

- (1) Sistemele AI utilizate în administrația publică trebuie să fie transparente și auditate periodic.
- (2) Este interzisă utilizarea AI pentru luarea deciziilor administrative fără intervenție umană.

Art. 4 – AI în justiție și aplicarea legii

- (1) Este interzisă utilizarea AI pentru pronunțarea hotărârilor judecătorești.
- (2) Sistemele AI utilizate de organele de aplicare a legii trebuie să fie certificate și să respecte drepturile fundamentale.

Art. 5 – AI în domeniul medical

- (1) Orice sistem AI utilizat în diagnostic și tratament trebuie să fie validat științific și aprobat de autoritățile competente.
- (2) Deciziile medicale bazate pe AI trebuie să fie validate de un medic specialist.

Capitolul III – Responsabilitate și transparență

Art. 6 – Obligațiile dezvoltatorilor și utilizatorilor de AI

- (1) Dezvoltatorii de AI sunt responsabili pentru impactul algoritmilor asupra utilizatorilor finali.
- (2) Orice sistem AI utilizat în procesul decizional trebuie să fie auditat anual de o entitate independentă.

Art. 7 – Drepturile cetățenilor

- (1) Orice persoană afectată de o decizie luată de un sistem AI are dreptul de a solicita explicații privind procesul decizional.
- (2) Cetățenii trebuie să fie informați atunci când interacționează cu un sistem AI și să aibă opțiunea de a solicita interacțiune umană.

Capitolul IV – Protecția datelor și etica utilizării AI

Art. 8 – Protecția datelor

- (1) Sistemele AI trebuie să respecte Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR).
- (2) Este interzisă utilizarea AI pentru profilare politică fără consimțământ explicit.

Art. 9 – Interzicerea deepfake-urilor dăunătoare

- (1) Crearea și distribuirea de deepfake-uri menite să manipuleze opinia publică sau să afecteze integritatea proceselor democratice sunt interzise.
- (2) Platformele digitale au obligația de a eticheta conținutul generat de AI.

Capitolul V – Sancțiuni

Art. 10 – Sancțiuni pentru utilizarea abuzivă a AI

- (1) Folosirea inteligenței artificiale în scopuri care încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale individului, inclusiv prin manipularea, discriminarea sau supravegherea excesivă a acestuia, va atrage răspunderea penală;
 - a) Pentru persoane fizice: Utilizarea AI pentru încălcarea drepturilor fundamentale, cum ar fi supravegherea ilegală, manipularea opiniei publice sau discriminarea pe baza unor algoritmi, va fi pedepsită cu închisoare de la 2 la 5 ani.
 - b) Pentru persoane juridice: În cazul în care o companie, instituție sau ONG utilizează AI pentru a încălca drepturile fundamentale ale individului, aceasta va fi sancționată cu o amendă penală de la 500.000 la 100.000.000 lei, iar persoanele responsabile vor răspunde penal conform prevederilor pentru infracțiuni economice.
- (2) Folosirea AI în scopuri de supraveghere excesivă sau control al libertății individuale;
 - a) Utilizarea neautorizată a tehnologiilor AI pentru supravegherea constantă și nediscriminatorie a cetățenilor, fără un temei legal clar și fără supravegherea autorităților competente, va fi sancționată cu închisoare de la 2 la 5 ani.
 - b) În cazul în care este implicată o autoritate publică în astfel de acțiuni, acea autoritate va fi obligată să despăgubească victimele și va fi supusă unor controale suplimentare ale instituțiilor independente de protecție a drepturilor omului.

Art. 11 – Sancțiuni pentru nerespectarea transparenței în utilizarea AI

- (1) Orice entitate care dezvoltă, utilizează sau implementează sisteme AI în scopuri de decizie automată, fără a asigura transparența și explicabilitatea deciziilor, va fi sancționată cu o amendă de până la 100.000.000 lei și cu închisoare de la 2 la 5 ani pentru persoanele fizice responsabile.

Art. 12 – Dispoziții finale

Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României.

Aceasta lege a fost adoptată de Parlamentul României, art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României.